

Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

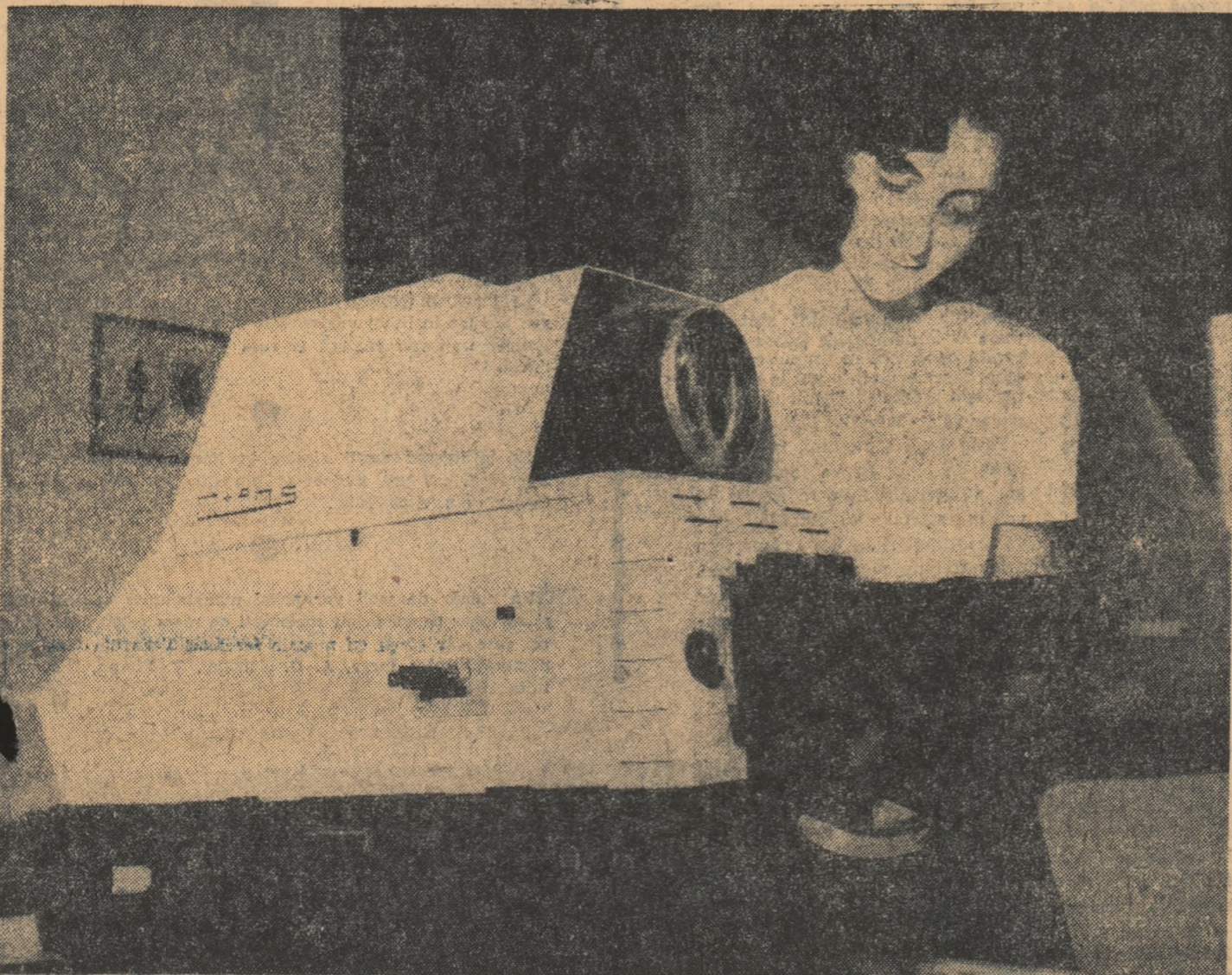
Proletari din toate țările, uniți-vă!

GAZETA

INVĂȚĂMINTULUI

Anul XIX
Nr. 910
Vineri 1 sept.
1967
4 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMINTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMINT ȘI CULTURĂ

Un nou aparat de proiecte atascopictă „Atlas”, de o concepție și o realizare modernă, va îmbogăți în acest an laboratoarele școlilor.

MIHAIL KOGĂLNICEANU

GHEORGHE DRĂGAN
doctor în istorie

În urmă cu 150 de ani, la 6 septembrie 1817, s-a născut la Iași, dintr-o veche familie cu tradiții patriotice, Mihail Kogălniceanu, proeminentă figură a vieții politice și culturale din secolul trecut, democrat luptător consecvent și diriz pentru eliberarea națională și socială a poporului român.

Mihail Kogălniceanu avea să devină un strălucit om politic, cu mari merite în dezvoltarea științei și culturii noastre, un scriitor, un publicist și un orator de seamă al epocii moderne în care intrase țara noastră. Însușindu-și idei înaintate ale timpului său, el a militat pentru promovarea lor perseverent, curajos, fără să se abată în convingeri și fără să se intimideze în bătaiele pe care le-a purtat mai bine de o jumătate de veac, afirmându-se ca luptător democrat, devotat cauzei propășirii și înfloririi patriei.

Impunătoarea personalitate a lui Mihail Kogălniceanu a fost proiectată în repetate rânduri de Nicolae Iorga. Acesta arăta, în 1906, că marele democrat avea intruparea ideală a omului politic „care văzând o neclintită și luminoasă țintă, merge îndrăzneț către dinsa înfruntând dușmanii, mișcând din loc piedicile, primind în piept primejdiile cu siguranță că... a câștigat pentru urmași ce vor veni neapărat după vitejia lui”.

Nu există eveniment cu implicații și urmări mai importante din epoca altă de frământări în care a trăit, căruia Kogălniceanu să nu-i fi adus contribuția excepționalului lui talent, a neînfricată sale dirizării. A făcut parte din rindul acelei pleiade de militanți români participanți activi la înfăptuirea revoluției din 1848, la făurirea și consolidarea statului național. Și la cucerirea independenței de stat a României. Ca eminent om politic, Mihail Kogălniceanu a adus o însemnată contribuție la toate aceste evenimente cu profunde consecințe pozitive pentru formarea națiunii române, pentru dezvoltarea și progresul ei în cadrul general al civilizației europene.

Deschizându-și, în 1843, cursul de istorie națională la Academia Mihăileană din Iași, Kogălniceanu îi îndeamnă pe muncii și moldovenii, ardelenii și bănățenii să se considere ca făcând parte dintr-o „singură și aceeași națiune” și să menționează că va dedica prelegerile sale acestui țel, încercând să trezească duh de unitate mai deaproape între toate ramurile neamului românesc și un interes mai viu pentru nație și patrie. La 1848 întocmește broșura „Dorințele partidei naționale din Moldova”, în care formulează un fel de crez al generației sale, însușind lupta pentru libertate și afirmarea națiunii române. El proclamă necesitatea unirii ca fiind „cheia bolții” fără care s-ar prăbuși tot edificiul național. Iar atunci când, la mijlocul secolului trecut, lupta pentru unire a cunoscut apogeul, faza decisivă, M. Kogălniceanu devine conducătorul unioniștilor și susține într-un elan înălțător dezideratele acestora. El este autorul punctelor prezentate Europei ca dorințe ale poporului și pe care le-a votat Divanul Moldovei la 7 Octombrie 1857, cu excepția a doi deputați: Bals, reprezentantul marilor proprietari și Hermeziu, Episcopul de la Roman. Acestora, M. Kogălniceanu le-a răspuns cu o vehemență rară și cu multă ironie, arătându-le greșala ce o fac „a nu se uni cu ceilalți membri ai adunării”. „Inima poporului — spunea el — nu se înșală niciodată. Să ascultăm, fraților, inima poporului nostru, să ascultăm glasul și interesul națiunii noastre, care strigă neîncetat: unire, unire! Să ne gândim că astăzi este ziua cea mai mare din veacul nostru: că astăzi nu numai scriem, dar facem istoria țării noastre”.

În anii domniei lui Al. I. Cuza, Kogălniceanu a fost principalul animator al importante reforme economice și sociale care au marcat treptat importanta în modernizarea României. Ca prim ministru al țării el are, în strânsă colaborare cu Al. I. Cuza, un rol de prim ordin în întărirea și înfăptuirea unor importante reforme progresiste pentru dezvoltarea economică a țării: eliberarea țăranilor călăși și împroprietărirea lor, secularizarea averilor miniștrilor, îmbunătățirea sistemului electoral, prin care s-a asigurat largirea participării cetățenilor la viața politică a țării. M. Kogălniceanu are meritul de a fi susținut ideea egalității oamenilor, fără deosebire de rang și de clasă.

Militând pentru dezvoltarea societății românești, Kogălniceanu a fost unul din cei mai înflăcărați partizani ai progresului industrial, al politicii comerciale protecționiste. În anii de după Unire, el s-a numărat printre puținii gânditori și militanți politici care își dădeau seama de prioritatea industriei ca

ramură a economiei. Înțelegând că dezvoltarea industriei va contribui la înălțarea vestigiilor feudale și la dezvoltarea forțelor de producție, el a luptat împotriva ideologilor moșierimii care condamnau protecționismul, teoretizau ideea reacționară după care România era o țară „eminamente agricolă” și susțineau liber-schimbismul ca politică economică de stat. „Sprînjina industriei naționale — arăta Kogălniceanu — trebuie făcută cu orice sacrificii, deoarece astfel poporul român poate intra în rindul națiunilor civilizate”. Preconizând sistemul protecțiilor industriei naționale, el invocă concepția lui Dionisie Pop Marțian care afirma că „națiunile care se lasă a fi cucerite și pe tărîmul economic, în curînd vor fi cucerite și pe tărîmul politic”. Kogălniceanu a înțeles că țările capitaliste cu o industrie înaintată exploatează pe cele neindustrializate. „Astăzi, spunea el, popoarele fără industrie sînt pieritoare de foame, sînt sleite de acelea care o posed și le face să plătească scump ceea ce ele nu pot să producă”. M. Kogălniceanu a dorit o Românie unită, independentă, modernă, puternică, în stare să joace în lume rolul la care îi dădeau dreptul jertfele și virtuțile poporului. „Industria națională — scria el — pretutindeni s-a considerat ca o mare necesitate, pentru fiecare țară, ca cel mai puternic ram al avuției țării”.

În 1877 Kogălniceanu, ca ministru de externe, susține intrarea României în război și rostește în parlament discursul de proclamare a independenței țării (9 Mai 1877), în care arăta: „Sîntem independenți, sîntem națiune de sine stătătoare... Am ajuns la scopul urmărit nu de azi, ci, pot zice, de secol”.

Kogălniceanu a avut o însemnată contribuție în orientarea vieții culturale și științifice românești. De numele lui sînt indisolubil legate începuturile istoriografiei noastre moderne, cultivarea limbii literare și a literaturii originale, a culturii naționale. Activitatea lui publicistică a fost deosebit de bogată și rodnică. În 1840 înființează revista „Dacia Literară”, în 1841 „Arhiva Românească”, iar cu trei ani mai tîrziu „Propășirea”, toate puse în slujba ideilor înaintate.

Kogălniceanu a fost, în același timp, unul din oamenii de cultură ai vremii care au înțeles rolul învățămîntului într-un stat național. Încă în anul 1848 el a propus, în Dorințele partidei naționale în Moldova, să se instituie „instrucție egală și gratuită”, formulînd principiul generalizării învățămîntului. Într-o circulară destinată corpului profesoral și învățătorilor, emisă de el la 14 mai 1860 în calitate de ministru ad-interim al Cultelor și Instrucțiunii Publice, M. Kogălniceanu spunea: „Doresc ca în țară, cit mai curînd, să nu fie comună fără școală și nici un român fără să știe a scrie și a citi. Cînd vom ajunge acest fericit moment, vom putea fi în înălțate și siguri de viitorul patriei noastre”. M. Kogălniceanu a inițiat întemeierea mai multor instituții de învățămînt. Cu mîndrie, dar și cu modestie, arăta, în Adunarea Deputaților, că începînd cu anul 1860, cele mai importante instituții școlare create în Iași, ca Universitatea, Școala de farmacie, Școala de belle-arte, Școala de comerț etc. poartă pe decretule lor de fundare și „mîca” sa semnătură. M. Kogălniceanu a adus totodată și o contribuție însemnată la organizarea Universității din București.

Supunînd critici modul de instruire și principiile melodice aplicate pe atunci în școlile publice, M. Kogălniceanu arăta că „sistemul adoptat se ține prea mult de slavă”. El considera că de la școlari nu trebuie să se ceară „numai o mare aducere aminte”, spre a putea reproduce ceea ce li s-a prezis, ci și „de a se gândi la cele ce s-au arătat sau zis de către profesori”.

M. Kogălniceanu a acordat o mare atenție laturii educative a învățămîntului, educării tinerii generații în spiritul patriotismului, orientării practice a învățămîntului în direcția însușirii cunoștințelor legate de dezvoltarea principalelor ramuri ale economiei naționale. Trebuie, spunea el, „ca învățătura în genere să aibă o direcție eminent națională și apropiată mai cu seamă trebuintelor noastre morale, sociale și materiale. Așadar, ea trebuie să țină seama totodată de dezvoltarea și întărirea simțului național, la admirarea virtuților strămoșești, la iubirea de patrie și în sfîrșit la răspîndirea cunoștințelor economice, agricole, comerciale și industriale, ca așa să izbutim a introduce în țara noastră toate acele virtuți, prin-

(Continuare în pag. a 3-a)

SEPTEMBRIE

Depinde doar de unghiul de percepție comandat.

Dintr-o latură, ar fi să-l vedem ca pe un anotimp de linie descendentă, de melancolie dezarmată în care purul și caldul septembrie, scaldat în aromele vîilor, face să răsună primul dangăt de nostalgie. La fel, e vremea cînd dulcea cupă goliță a contemplațiilor și umirilor turistice, a visătoarelor delectări marine și montane a porților de „doice far niente” cu lîmbele marcate în condica de prezență, e pusă în scriinul amintirilor și schimbată pe plinul realist-terestru al obligațiilor cotidiene. Așa văzută, septembrie ar avea ceva dintr-o fișe de palidă nemulțumire, ca o neliniște și ca o mingioasă sfîrșeală.

Însă unghiul dominant și preferat este altul. De obicei trecem grăbiți, cu un suris amuzat, peste acest chip de percepție, de oarecare înțeles steril, la mai ample, viștoare și dinamică perspectivă a marilor linii pe care coordonata optimistă și activă a condiției umane își vrea canalizate densele resurse de energie. Iar domeniul care solicită, prin excelență, în această lună a melancoliilor, la o atare stenică atitudine se află cuprins între frontierele citorua cuvînt: școală, profesori, elevi.

Debutul toamnei coincide cu debutul unui nou an școlar. Și fiecare început este un receptacul de energie din care se lansează desăvîrșită tendința spre autodepășire.

Ne întoarcem la școală și... ne reluăm obligațiile. Dar nu putem să spunem așa. „A ne relua obligațiile” — asta înseamnă „să începem a face și anul acesta la fel cum am făcut și anul trecut și acum trei și acum șapte ani. Dar așa totul devine anost, searbăd și fără orizont, ca o senință de condamnare la inerție. Există un drapel de imperative sociale contemporane care nu ne permit să spunem asta.

Ne întoarcem la școală. Da! Dar în această rădă a întoarcerii ne așteaptă flotila de sensuri a noii ipostaze pe care urmează s-o marcheze, pe itinerarul dezvoltării, noul an școlar.

Știm undeva un filon masiv de lumină din care să facem spiritului nouă și strălucitoare, cunună și croim planul unei uriașe cariere, gîndindu-ne cum să-i explorăm mai bine adîncurile, astfel încît să-i cuprîndem cele mai scîlpitoare dintre raze. Mai găsim pe undeva alte o urmă, cite un semn sau o lespede greoată din trupul inerției, ne mai împiedică din pe alocuiri de societățile bilboite, pețoase, încapăținate și ineficace ale formalismului; ne mai tovim unorii de masca oarbă și inoierată a masinării intelectuale și, pentru ca să ne putem vedea liniștii de treabă, hotărîm măsuri de primenire care să ne mature din cele aceste obstacole și să ne lase drum curat de ascensiune.

Pentru noi, septembrie are ceva din momentele de tensiune și concentrare specifice startului. Cu deosebirea că aici se cumulează condensată energia intelectuală, potențialul unor aspirații profesionale care se vor mereu înnoiblate, toate resursele din care se declanșează o nouă ofensivă pe frontul marilor redute ale spiritului. Se află în această combativă, febrilă și robustă atmosferă ceva din semnificația tonică pe care o capătă, din unghiul nostru de percepție, melancolicul septembrie.

OCTAVIAN BUZESCU

Ce-ați făcut pentru primirea noii promoții de cadre didactice?

Astăzi, la 1 septembrie, își ia în primire posturile noua promoție de cadre didactice — peste 8000 de învățători și profesori.

Izbinile profesionale ale tinerilor dascăli vor depinde în primul rînd de temeinicia pregătirii lor — element fundamental al împlinirii oricărui destin uman și, mai ales, element social de prim ordin, dacă ne gîndim că promoția pedagogică a acestui an va fi chemată să răspundă de instruirea și educarea a peste 300.000 de elevi. Nu mai puțin adevărat este însă și faptul că împlinirea de această natură pot fi ușurate (sau, dimpotrivă, stînjinite) de modul cum își fac gloriata cei cărora le revine obligația de a netezi calea acestei noi promoții de educatori.

O primă condiție pentru succesul muncii proaspeților învățători și profesori — ne-a spus, în această ordine de idei tovarăsa Maria Vicol, sefa secției de învățămînt a regiunii Bacău — este legată de modul cum aplică în practică sfaturile populare „măsurile” stabilite de partid și guvern privind asigu-

rarea de locuințe. Comitetele executive al statului popular din regiunea noastră a repartizat, încă din vară locuințele pentru toți învățătorii și profesorii repartizați în școlile regiunii.

— În regiunea Hunedoara — ne-a informat prof. Cornel Cișmașu, șeful secției regionale de învățămînt, problema locuinței se pune mai ales pentru centrele aglomerate, ca Hunedoara sau localitățile din Valea Jiului. Aici sfaturile populare au rezervat pentru cadrele didactice garsoniere și apartamente în blocurile nou construite. La Petroșeni, de pildă, au fost reținute circa 20 de apartamente pentru tinerii nou numiți în învățămînt.

— Încă din vară am obținut de la sfaturile populare o evidentă a locuințelor ce urmau să fie puse la dispoziția învățătorilor și profesorilor repartizați în școlile Olteniei — ne-a informat tov. D. Voicu, R. CONSTANTIN

(Continuare în pag. a 2-a)

În actualitatea vieții sindicale

ONIȚA GLIGOR

vicepreședinte al Comitetului Uniunii Sindicatelor din Institutul de Învățămînt, Știință și Cultură

În spiritul unei înalte exigențe față de întreaga activitate din unitățile noastre de învățămînt, adunările generale și conferințele pentru dări de seamă și alegeri sînt chemate să analizeze în profunzime activitatea organelor sindicale din școli. O atenție deosebită se cere a fi acordată pregătirii adunărilor, întocmirii unor expuneri care să pătrundă adînc în analiza faptelor și să desprindă semnificația lor.

Pregătirea din timp a adunărilor

și conferințelor sindicale, va permite realizarea unor materiale analitice, temeinic întocmite. În acest scop, comitetele sindicalelor, birourile grupelor sindicale vor selecționa pentru analiză faptele cele mai concludente.

Adunările și conferințele sindicale sînt chemate să fie și tribune de generalizare a experienței pozitive și să prilejuiască totodată analiza grîii manifestate de organele sindicale pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață a membrilor de sindicat, pentru organizarea unor acțiuni culturale-educative menite să dezvolte personalitatea intelectuală și să influențeze profilul etic al învățătorilor și profesorilor.

În adunările și conferințele de dări de seamă și alegeri, orga-

nele sindicale au datorită să informeze pe cei prezenți asupra felului cum au funcționat cu conducerea școlilor și secțiilor de învățămînt în ceea ce privește stăvîlirea mîrcă și materială a membrilor de sindicat, în repararea judicioasă a sarcinilor etc.

Essențialul pentru creșterea eficacității adunărilor și conferințelor de dări de seamă și alegeri îl constituie atitudinea justă și atentă, pătrunsă de simțul răspunderii, din partea organelor sindicale față de părțile și criticile exprimate de masa oamenilor școlii. Ansamblul măsurilor pregătitoare luate de organele sindicale, ca și modul de desfășurare propriuzis a lucrărilor, trebuie să reali-

(Continuare în pag. a 4-a)

O preocupare vestimentară „de sezon” și încercarea uniformelor noi.

Meticulozitate

A și privit vreedată planșeta de lucru a unui proiectant? Pe metri întregi de hârtie sunt trasate linii, puncte, sunt consemnate lapidare semnne, cuvinte care, pentru un om neuitat, par indecifrabile. Tot acest joc de linii și semne, rezultat al unui laborios proces de creație, al unei activități pasionante, pline de dăruire, prefigurează realizări viitoare, se vor materializa în frumusețea, în grandioarea și trândăria lor.

Mi-aș îngădui să asemăn munca unui proiectant cu cea a directorului de școală. Compararea mi-a sugerat-o cunoștința pe care am făcut-o acum, în prag de nou an școlar cu Gheorghe Ioniță, directorul Școlii generale din comuna Răcari, regiunea București. Activitatea pe care a desfășurat-o el în cursul acestei vacanțe și în special în ultimele săptămâni este o adevărată muncă de proiectare, de concepție și creație. În cabinetul său se află, pregătite din vreme, principalele jaloane ale muncii viitoare. Cel mai important, planul general de muncă al școlii — proiect de amplasare, care conturează în cele mai mici detalii profilul noului an — va fi dezbatut peste câteva zile în consiliul pedagogic. Fiecare capitol, fiecare paragraf, fiecare soluție indicată în plan prezintă rezultatul unor îndelungi chibzuințe și meditații, al unor neîncetate căutări pentru căi înnoitoare. În formularea lor se vede experiența celor peste 20 de ani de activitate la catedră a lui Gheorghe Ioniță, dintre care 12 ca director, ca și dorința lui vie, veșnic prezentă, de a lucra mereu mai bine. Cum să sporească calitatea și frumusețea lecțiilor, cum să se ridice nivelul științific al predării, pe ce căi să crească eficiența activității metodice, prin ce mijloace să se îmbogățească conținutul muncii e-

ducative? Nu a fost ocolită, uitată nici una din laturile esențiale ale activității didactice. Întregul plan de muncă constituie, de aceea, o primă garanție că munca noului an, proiectată cu atâta migală zile de-a rândul, va fi o construcție temeinică, fără fisuri.

Dovezile muncii migăloase, neobosite a directorului școlii din Răcari pot fi înfățișate de altfel pretutindeni în școală, de la intrare până la ultima clasă. Noi alei și trotuare pietruite taie curtea școlii, unde s-a zidit și o fântină nouă de ciment, cu apă bună și rece. Recent au fost amenajate două terenuri de sport. Clasele, culoarele sunt proaspăt zugrăvite (directorul a rămas de pomină în comună pentru perseverența cu care s-a „razboit” toată vara cu zidarii, tâmplarii și zugravii). Mobilierul a fost reparat, perdele curate acoperă ferestrele, flori și tablouri împodobesc cu gust interiorul școlii. Manualele au fost împărțite pe clase, cataloage completate. Pentru cei ce-o vizitează acum, școala pare gata să-și deschidă porțile. Pentru tovarășul Ioniță însă, nu. Vine aici zilnic și ochiul său iscoditor de gospodar experimentat cercetează cu migală fiecare colțisor. Într-un loc schimbă ceva, în altul îndreapă. „Mai avem cite ceva de pus la punct și ne putem declara aproape mulțumiți” ne mărturisează el zilele trecute.

În frământarea aceasta, care nu se împacă cu lucrul de mintuală, în migla și meticulozitatea directorului Gheorghe Ioniță și a multor alți directori de școală ca el, se descifrează un înalt spirit de răspundere, o caldă și sinceră dăruire pentru muncă. Sînt trăsături nobile, ce caracterizează marea majoritate a studenților școlii noastre.

M. R.

Cu două săptămîni înainte de momentul startului

Nu mai miine nu-i poimline! Într-adevăr, doar citeva zile ne mai despart de startul noului an școlar. Această presupune nu numai prezența cadrelor didactice în școală, ci mai ales asigurarea tuturor condițiilor care determină buna desfășurare a procesului de învățămînt.

Mii și mii de școli din toate localitățile din țară așteaptă bine pregătite deschiderea cursurilor. Dar tot atât de adevărat este că mai sînt la această dată și unități școlare care dintr-un motiv sau altul sînt deficitare la capitolul pregătirii.

Bravo celor din Simeria!

La Școala generală din Simeria, planurile activităților școlare sînt gata, repartizarea cadrelor pusă la punct. Cărțile sînt împachetate și își așteaptă stăpînii. Materialul didactic, excepțional întreținut. Planșele sînt toate cartonate, așezate în ordine pe teme și discipline. Aparatura de fizică, pe rafturi de sticlă, pare o adevărată expoziție. Pe coridoarele luminoase lămpii, portocalii, fîcuși. Băncile lăcuite și pereții zugrăviți cu gust dau școlii o notă de eleganță. Totul vorbește aici de un colectiv puternic sudat și de o mîină pricepută, de gospodar vrednic.

Cum procedați ca să fiți cu toate la punct? — I-am întrebat pe prof. Viorel Busu, directorul școlii.

— Am alcătuit de vizele încă în urmă cu un an, în așa fel încît construcțiile sînt poartă fi încheiate din ianuarie sau februarie. Contribuie mult apoi la buna gospodărire a avutului nostru și colaborarea strînsă pe care am stabilit-o cu comitetul de părinți.

Directorul e, totuși, optimist

Bucuria de la Simeria ne-a fost spulberată în parte la Liceul „Decebal” din Deva. Aici, reparările curente din clase și laboratoare sînt gata, lipsesc doar forțele de pe catedră. Dar, reparările capitale la internatul de fete nu s-au terminat încă. După cîte aflăm de la tov. Dumitru Sasau, directorul liceului, contractul cu trustul de construcții (TR.C.L.H.-Deva) s-a încheiat în timp util, formele bancare s-au făcut de asemenea la timp. Trustul invocă lipsa de material: fontă, ciment, cărămidă.

— Părerea mea — ne spune directorul — este că trustul ne neglijează pe motivul că i-am solicitat o lucrare de proporții reduse care îl interesează mai puțin. E mică pentru el, dar destul de mare pentru noi.

Totuși, directorul e optimist: speră că în jurul lui 15 septembrie reparările capitale de la internat vor fi gata. S-ar putea, numai că nu vedem cine se va ocupa de treaba aceasta. Directorul este numit în comisia de admitere la cursurile seriale de la liceul din Sebes, directorul adjunct în comisia de bacalaureat de la liceul din Orăștie. Așadar, fiecare cu treburile în altă parte. Dacă mai adăugăm lucrările care trebuie efectuate în propriul liceu, de la examene pînă la rezolvarea contestațiilor, atunci speranța terminării reparărilor capitale e cit se poate de anemică. La toate acestea secția de învățămînt nu s-a gîndit?

Cine ar putea răspunde?

Liceul industrial cu profil de construcții din Deva funcționează

într-o clădire nouă. Va dispune, desigur, și de unele utilaje noi, așa elevii să inverse să ridice clădiri moderne. Printre altele, se pare, vor experimenta și modul de manevrare... a opaiului. De ce? Pentru că racordul de energie electrică nu e făcut. Ceea ce-l sperie mai tare pe directorul liceului (ing. Gheorghe Bosorogan) este faptul că nici nu se înțelege încă la această racordare. Cum își propune secția de învățămînt să contribuie la rezolvarea acestei situații?

Ne interesăm dacă s-a luat vreo măsură pentru a asigura condițiile necesare practicării sportului de către elevi. Nu, nu s-au luat. Nu s-a amenajat nici sală de sport, nici un teren rare să servescă acestui scop. Calea de acces spre liceu străbate un lan de porumb. Pînă la culmea lui se pot organiza jocuri de prindere a vîșpii. Asta nu rezolvă însă problema educației fizice și a sportului.

— Prin mijloace proprii nu s-ar putea face ceva?

— Planul demobilității școlii, întocmit de B.S.A.P.C.-Deva, nu a prevăzut termen scortiv. Or, fără plan nu te poți mișca, fiindcă ai-și voie. Apoi terenul, în pantă, cere tehnica mea — bulldozer, excavator etc. — și asta costă. Școala însă nu are fonduri pentru acestea.

Dacă mai ținem cont și de dezvoltarea în perspectivă, cînd numai peste doi ani numărul claselor liceului de construcții va crește, astfel încît vor fi aproximativ 42 ore de sport pe săptămînă, atunci cum se vor îndreptăci cerințele programelor? Directorul nu ne-a putut răspunde.

Secția de învățămînt a orașului Deva n-are nimic de spus?

Aflăm că pe lângă Liceul industrial va funcționa un internat cu 150 de locuri. Schema de încadrare însă nu prevede nici oameni de serviciu și nici buclărie. Vor servi care elevii masa la restaurant?

Am și dorit să aflăm la secția de învățămînt delegarea tuturor acestor probleme. Numai că prof. Andrei Soa, șeful secției și, în același timp, și responsabilul cu atribuții pentru activitatea și ocupării cu alte treburi, a fost numit în Comisia de încercare. Numirea este absolut legală, dar organele în drept trebuie să asigure secției de învățămînt și persoana competentă care să rezolve treburile învățămîntului într-o perioadă xit de aglomerație și care ridică probleme atât de acute.

Într-un raion a cărui secție de învățămînt nu are șef

Trebuie spus din capul locului că secția de învățămînt a raionului Iliu n-are șef. De la 1 ianuarie 1967 postal este girat, cu delegație, de unul din cei doi inspectori. Creдем că este momentul ca organele în drept să rezolve această problemă.

(Urmare din pag. 7)

șeful secției de învățămînt a regiunii. De asemenea ne-am informat asupra modului cum se va desfășura aprovizionarea lor cu alimente și combustibil. Aceasta ne-a permis să cunoaștem precis situația și să intervenim operativ în cazurile care reclamă o astfel de intervenție.

Problema aprovizionării tinerilor absolvenți i-a preocupat și pe lucrătorii organelor de învățămînt din regiunea Iași. Tov. V. Mitrofan, șeful secției regionale, ne-a informat că pentru cei fără familie masă este asigurată la cantine, în pensiuni, la gazdele unde vor locui. În ce privește aprovizionarea cu alimente, pentru a se înlătura unele greutăți, încă din anul trecut s-a luat măsura de a se înființa prin U.R.C.C., în comunele mari, unde numărul cadrelor didactice este mai mare, unități de aprovizionare a acestora cu produse alimentare, cu carne proaspătă etc. Astfel de unități au funcționat, cu rezultate foarte bune, în comunele Balș-Hîrlău, Tătăruși-Huși, Ruginosa-Pascani, Scinteia-Negrești etc.

Din momentul prezentării la post și pînă la începerea cursurilor tinerii sînt preocupați în primul rînd de problemele de viață. De

Noul an care va începe în curînd în viața școlii noastre aduce cu sine multiple elemente noi care se situează pe linia tendințelor generale de modernizare și perfecționare a învățămîntului, de adaptare a lui la cerințele majore ale contemporaneității. Vă prezentăm aici cîteva dintre acestea.

Elevii din clasa a XI-a vor începe studiul cursului de „Istoria literaturii universale”.

Se lărgesc experimentul referitor la funcționarea claselor speciale. Pe lângă clasele existente, se înființează încă patru clase speciale de matematică și două clase speciale de fizică. Noile clase speciale de matematică vor funcționa la Liceul „N. Bălcescu” din Pitești, la Liceul nr. 3 din Sibiu, la Liceul „N. Bălcescu” din Craiova și la Liceul nr. 2 din Ploiești, iar noile clase de fizică vor lua ființă la Liceul „N. Bălcescu” din Craiova și la Liceul nr. 1 din Ploiești.

Se vor elabora programele muncii educative pentru clasele IX—XII („Revista de pedagogie” nr. 7—8/1967 a publicat studii referitoare la aceste importante probleme ale școlii românești. Ele constituie materiale orientative pentru munca dirigîndilor. În cursul anului va fi pusă de asemenea la dispoziția cadrelor didactice lucrarea „Orientarea școlară și profesională a elevilor”.

Vor lua ființă în acest an laboratoare didactice de matematică la unele școli din orașele București și Cluj.

Limbilor moderne care s-au predat pînă acum în învățămîntul de cultură generală vine să li se asocieze limba germană ca a patra limbă modernă. De asemenea, la Liceul „Gh. Sincai” din București și la Liceul nr. 8 din Iași, ca și la liceele „Gheorghe Lazăr” din București și „Gheorghe Barițiu” din Cluj se vor preda, ca limbi la alegere, italiana și spaniola.

La numărul existent de clase experimentale în care predarea are loc în limbi moderne se adaugă încă două clase — cu limbile franceză, engleză și rusă — cite trei pentru fiecare limbă.

Se înființează secții clasice la liceele „Ion Creangă” din București, „Mihail Eminescu” din Cluj și „Horia, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia.

Un număr de școli vor primi numele unor savanți români și ale unor personalități românești de mare celebritate. Printre cei care vor cinsti cu numele lor mari licee din țară se vor număra Nicolae Iorga, A. D. Xenopol, V. Pirvan, Nicolae Titulescu etc.

TR. ISPAS

În comuna Albal, pe meleagurile lui Horia, s-a ridicat de curînd, pentru fiii moșilor, o școală mare și frumoasă. Cei ce-au muncit la construcția ei — printre care se numără și cadre didactice — o privesc acum cu bucurie și satisfacție.

Ce-ați făcut pentru primirea noii promoții de cadre didactice?

modul cum își organizează viața depinde în mare măsură calitatea muncii lor ulterioare. Or, tocmai acum și nu mai tîrziu au nevoie de ajutor. Dacă nu-l primesc tracșările, frămîntările, pierderea inuțită a timpului vor continua și după 15 septembrie, ceea ce va afecta în mod direct munca la clasă în perioada primilor pași în profesie. Ne reamintim de pildă că la Tg. Jiu, o profesora repartizată în învățămînt anul trecut a trebuit să asiste luni de zile pînă ce i s-a repartizat o locuință. După nemulțumiri, după zile și săptămîni întregi de umbrel la spațiul locativ, s-a adresat ministerului, la intervențiile căruia lucrurile s-au rezolvat. Este clar că în cazul unei preocupări mai atente situația ar fi putut fi rezolvată tot atât de bine la vreme, evitîndu-se pierderea de timp, oboseala, neacuzurile. Ca să nu mai vorbim de cazurile de birocrațism cras, cum a fost acela în care citiva absolvenți de facultate repartizați în orașul Botoșani nu puteau primi locuință întrucît nu aveau mutuația pe buletinul populației, dar cînd au solicitat această mutuație li s-a răspuns că n-o pot căpăta decît dacă au locuință. Desigur, la urmă problema a fost rezolvată. Numai că pentru această rezolvare au trebuit mai bine de

8 luni de zile, timp în care preocupările respectivilor profesori au fost dispersate spre probleme care puteau fi rezolvate în cel mult o săptămînă. Or, tergiversările, neglijențele de această natură nu pot să nu se reflecte în activitatea profesională a tînarului profesor — într-un moment în care contactul cu catedra îi pune atîtea probleme noi.

Există, pe lângă grija pentru asigurarea condițiilor de viață și de muncă ale tinerilor dascăli, și alte probleme care merită să stea acum în atenția celor care au răspunderea îndrumării tinerilor cadre. Una dintre aceste probleme este atmosfera prielnică unei bune activități școlare. Justificîndu-și cererea de transfer adresată ministerului, unul dintre profesorii repartizați anul trecut la liceul din Abrud spunea, într-o discuție purtată la serviciul de resort din minister, că principala motiv este „atmosfera” pe care i-au creat-o unii din colegii lui mai în vîrstă. În legătură cu modul cum sînt primii în unele colective cum sînt absolvenții noua sursă pe ginđu scrișoarea profesoarei de fizică și chimie Mioara Smadu de la liceul din comuna Sisești, raionul T. Severin. „Am abia 23 de ani. Cu toate acestea sînt desădășduj-tă, timorată, obsedată, de ideea că

tot ce fac nu este bine”. Unii din colegii ei mai în vîrstă din școală, spune mai departe profesora Smadu, au primit-o încă din primele zile ale prezentării la catedră cu o atitudine ostilă. Sicanele măruntă dar persistente au continuat mereu, făcînd necesară intervenția secției de învățămînt.

Evident, tinerii profesori au multe de învățat de la colegii lor mai în vîrstă. Dar modul cum li se acordă ajutorul pe linie profesională este hotărîtor pentru eficiența lui.

Fiecare om din școală crede că-mi poate face observații pe un ton uncoi doctoral, altcoi jignitor, insinuant... ne-a spus unul dintre absolvenții de facultate din seriile anterioare repartizat în raionul Caracal. Avînd mai multi cunoscuți printre „mărimile” locale, în scurtă vreme acești „colegi” te aduc în situația să pleci cit mai repede dintr-un asemenea mediu. Este bine ca atît secțiile de învățămînt, cit și directorii de școli și colegii de muncă ai tinerilor cadre să mediteze la astfel de aspecte și să facă totul pentru a asigura climatul cel mai propice unei bune activități la catedră și unui profund atașament față de profesiunea didactică.

Consfătuirile corpului profesoral

Fixate pentru zilele de 11—12 septembrie, consfătuirile corpului profesoral din acest an prilejuiesc obișnuita trecere în revistă a activității desfășurate în anul școlar trecut și a rezultatelor cu care s-a soldat aceasta, precum și formularea unor idei și propuneri legate de perspectivele desfășurării muncii didactice în noul an școlar. Dezbaterile vor dura o zi sau două, în funcție de amploarea problemelor care vor fi luate în discuție, cit și de posibilitățile locale de organizare. Acolo unde va fi posibil, ședința plenară și ședințele pe secții vor avea loc în aceeași zi.

Eficiența lucrărilor va fi condiționată de calitatea ana-

lizelor care vor fi prezentate în fața corpului profesoral, precum și de calitatea discuțiilor ce se vor purta în jurul acestora. Pentru reușita dezbaterilor este absolut indispensabilă o analiză de tinută științifică a principalelor probleme ale muncii cadrelor didactice — școlarizarea, nivelul la învățămînt și educația elevilor, pregătirea învățătorilor și a profesorilor pentru activitatea didactică.

Fiește că rezultatele obținute în toate aceste domenii nu vor trebui să fie privite în sine, ci corelate cu cauzele care le-au generat. În acest caz nu sînt atât de importante datele statistice, cit interpretarea acestora, a sensurilor

care se desprind din ele. În acest mod trebuie folosite de pildă, datele existente la secțiile de învățămînt în legătură cu rezultatele concursurilor de admitere, ale examenului de bacalaureat etc.

Un element deosebit de important pentru reușita consfătuirilor îl constituie propunerile de fond și de perspectivă pe care le vor formula participanții la dezbateri. De altfel, în general discuțiile vor fi cu atît mai eficiente cu cit vor fi mai lipsite de divagații sterile și mai bogate în propuneri substanțiale, practice, mobilizatoare.

O. B.

PE MARGINEA STUDIULUI PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

Căile pregătirii studenților în domeniul psihologiei

Învățământul superior pedagogic, amplu dezvoltat în ultima vreme dintr-o necesitate socială, constituie calea principală de formare a cadrelor pentru școala noastră de cultură generală. În ansamblul disciplinelor care contribuie la realizarea acestui obiectiv, psihologia deține un loc dintre cele mai însemnate, datorită faptului că, oricât de mult ar spori mijloacele moderne de prezentare și comunicare a cunoștințelor, personalitatea pedagogică rămâne vesnic o prezență nelocuibilă, singura investită cu darul de a înalța conținutul ideativ, de a îmbogăți intelectul și sensibilitatea creatoare, de a înlăunsa conștiința morală, capacitatea de orientare și de acțiune a tineretului.

În institutele pedagogice, în școala superioară în general, căile prin care se realizează pregătirea psihologică a viitorilor profesori sînt lecția academică (prelegerea), seminariile, practica pedagogică și de laborator, orele de consultanță, studiul individual și altele.

În esență, credem că pelegerea n-ar trebui să fie o transpunere fidelă, mecanică a conținutului programelor și manualelor, așa cum sînt în prezent într-o bună măsură, evident, neintelectualizată. Aceasta tehnică de alectură a prelegerilor — reminescentă a unei orientări dogmatice, rigide, rezimilă mai ales în domeniul științelor sociale — frînă inițiativa, limitează originalitatea gândirii. Ea li privează pe studenți de posibilitatea de a-și lărgi orizontul informațional, de a-și clarifica până la capăt probleme mai dificile, de a urmări implicațiile lor în viața practică, de a se edifica asupra liniilor de orientare a cercetării științifice. În actualul climat al vieții noastre sociale, când munca creatoare, călătoria îndrăznețe, simțul noului, confruntarea și verificarea opiniilor sînt cerințe și exigențe de principiu, de sigur că nu mai este îngăduită rămânerea la acest stil inert și inefectiv de muncă și gândire. **Se impun prelegeri elaborate print-o angajare a personalității proprii, print-o prezentare și exprimare sintetică, dar densă și de orizont sugestiv a ceea ce este esențial în cultura și cercetarea psihologică, din care să fie înălțate rațional, interpretarea rătăcită și de imprumut.**

Intocmirea unor astfel de prelegeri implică însă și unele dificultăți care, cel puțin în etapa actuală, se fac destul de pregnant simțite. Pe lângă modificarea opțiunii, a atitudinii, e necesară o documentare sistematică, multilaterală și continuă a cadrelor de predare, o informare și o specializare a acestora la nivelul psihologiei mondiale. Posibilitățile în acest sens sunt puține, întrucât de mult, în țara noastră, în lipsa mijloacelor necesare, s-a renunțat la învățarea limbii de lucru și la revizuirea de specialitate din întreaga lume ne încercăm un sentiment de neputință. Pasul cu informarea nu se mai poate ține alături de consultarea lucrărilor de sinteză, a referatelor informative de ansamblu, care, deși depreciative, au și un rol dobîndit o tot mai mare importanță. Fără însă să cum numai informarea, chiar conștințioasă realizată, nu este încă suficientă. Informațiile se cer analizate profund, valorificate creator, în funcție de obiectivele specifice ale utilizării lor, ceea ce presupune desigur, răgazul meditației îndelungă, timpul — ceea mai precizat, atât îngrăditoare condiție de viață a omului modern.

În noul climat de exigență, nici cei mai erudiți, mai multilateral specialiști nu mai poate face față cu competență egală tuturor problemelor pe care le reclamă predarea psihologiei în învățământul superior. Iată de ce socotesc binevenită propunerea de a se aborda la curs doar problemele cele mai importante pentru orientarea și aprofundarea pregătirii studenților.

O cerință de bază în elaborarea prelegerilor se referă la necesitatea adaptării cursului de psihologie la specificul facultăților. O precizare în această problemă — în principiu, cerința specifică este pe deplin admisă. Faptul că un intelectual și rezolvat suscită însă discuții, necesită clarificări. Disciplina care se predă este psihologia; în consecință, temerurile și problematicele ei specifică se cer însușite sistematic, în limitele unui anumit volum de cunoștințe, care este însă mult prea mare față de timpul afectat predării. În aceste condiții ar fi nejust să supraîncărcăm informațiile psihologice și cu alte cunoștințe din domeniul specialității. A face psihologie aplicată în sens structural și autentic la domeniul de specialitate înseamnă a delimita o dublă calificare: de psiholog și specialist al disciplinei respective, formate pe care prea puțin psihologi o au. Și chiar dacă ar avea

o asemenea pregătire, tot n-ar fi suficientă: cercetările de psihologie aplicată la diferite domenii sînt încă atât de puține, iar rezultatele lor atât de incerte, încît n-ar constitui un temel suficient pentru configurarea unei discipline sistematice. În practică este posibil doar ca unele probleme care au o conținut mai directă cu specialitatea respectivă să fie mai mult subliniate, iar exemplele alese să vizeze mai frecvent disciplina specială. Altfel există marele risc ca improvizarea, superficialitatea, formalismul, confuzia să altereze înțelegerea academică și eficacitatea prelegerilor.

Nu stătem, în principiu, de acord cu tipăritura sau litografierea cursului de psihologie. Cursul este, mai bine zis trebuie să fie, o construcție proprie, realizată printr-o influență exercitată direct asupra conștiinței studentului, influență susceptibilă de a se adapta la condițiile psihologice a audienței. Este o opera vie, dinamică, realizată cu premeditare profundă, dar și prin unele angajări spontane. În orice caz un curs implică o vibrație interioară liniștită, dar convingătoare a personalității pedagogice, influențând conștiința tineretului prin însăși prezența și încălzirea sa sulească. Care din cursurile cu această factură ar putea fi transpuse de litera tipărită, ori a unui manual de psihologie pentru uzul studenților din învățământul pedagogic, elaborat de cel mai încercat colectiv de autori, care să generalizeze experiența predării acestei discipline print-o largă consultare a specialiștilor.

În sistemul pregătirii psihologice a studenților centrul de greutate trebuie să cadă însă pe lucrarea activă, iar atenția să fie orientată pe direcție organizării și desfășurării cu eficiență maximă a seminariilor, a practicii pedagogice și de laborator. Îndesurcăm seminarul, care solicită o formă superioară de participare a studenților, poate constitui mijlocul principal de clarificare și adâncire a problemelor prin angajarea de opinii, prin elaborarea unor lucrări personale cu caracter teoretic și experimental, prin folosirea unui material informativ bogat și profund asimilat. Considerăm că tematica seminarului ar trebui să fie limitată la câteva probleme de bază — de exemplu psihologia învățării, cunoștința și caracterizarea personalității, tratarea individuală ș.a. — care să fie însușite pe diferite căi. Aceasta ar determina o tipologie mai variată a seminariilor, sporind interesul studenților față de ele. În prezent, în organizarea, în orientarea tematică și mai ales în metoda desfășurării seminariilor de psihologie mai persistă — cu toată străduția și conștiințiozitatea cadrelor de seminarizare — un stil școlăresc, care le diminuează inevitabil eficiența. Ele se desfășoară de regulă în limitele problemelor abordate la cursuri, ducînd la supraîncălzirea inutilă a studenților și la o însușire lipsită de sulețe a cunoștințelor. În anii precedenți s-au făcut în diverse locuri încercări de a se folosi în seminariile de psihologie referatele, analiza psihologică a unor lucrări cu conținut beletristic, dezbaterile unor probleme cu caracter de sinteză. Astfel de forme de seminarizare au permis confruntări de idei și opinii, o atitudine mai activă și o angajare mai personală a studenților. S-ar putea reflecta și la alte modalități de lucru în seminar, menite să-l deprindă pe studenți cu folosirea metodelor de cercetare, cu tehnica acumulării, prezentării și interpretării unui anu-

mit material faptic. De pildă, s-ar putea organiza un sir de seminarii care să-i familiarizeze cu bibliografia, cu problematica teoretică. Anumite aspecte ale acestora ar putea fi cercetate apoi concret la școlari, cumîndu-se astfel un material faptic a cărui interpretare să facă ulterior obiectul unor dezbateri colective. Ar fi indicat, de asemenea, analiza psihologică a unor filme artistice, organizarea unor procese literare cu obiective bine stabilite etc. În condițiile existenței unui laborator s-ar putea efectua și lucrări simple de cercetare experimentală, care să-i deprindă pe studenți cu căutarea riguroasă, să-i familiarizeze cu aparatul modern, să le cultive interesul pentru investigarea științifică.

O modalitate de satisfacere a acestei cerințe ar fi și aceea de a antena pe cei mai buni studenți în cercuri științifice sau la colectivele de cercetare ale cadrelor didactice, spre a-i putea iniția și îndruma mai atent. Fără însă să se impune existența unei baze materiale pentru cercetare — aparate de lucru, de măsură și de control dintre cele mai noi.

Dacă li se va cere în continuare studenților să realizeze în cadrul practicii psihologice caracterizări ale elevilor — obiectivul și pentru faptul că presupune utilizarea în ansamblu a tuturor datelor și informațiilor psihologice și pedagogice — e necesară studierea principialilor parametri de determinare a personalității, precum și a metodelor și procedurilor concrete de investigație, de prelucrare și interpretare a materialului faptic obținut. În prezent, îndrumarea nesistematizată a acestei munci face ca studenții să improvizeze caracterizări șablon, bazate pe fapte întâmplătoare, pe detalii lipsite de semnificație. Ar fi indicat în orice caz ca practica psihologică a studenților să fie corelată strins cu activitățile din seminariile, desfășurîndu-se simultan, adică în anul I.

Este de subliniat faptul că, oricît de mare ar fi atenția acordată întregului ansamblu de mijloace prin care se asigură pregătirea studenților, factorul decisiv rămîne studiul individual perseverent în conștiință, studiul individual, munca de documentare în școală și în bibliotecă ar trebui să li se rezerve și mai mult timp.

Specialiștilor în psihologie le revine sarcina de mare răspundere și pe latura educării comuniste a studenților. Această răspundere nu trebuie limitată însă numai la posibilitățile prilejuate de activitățile cu caracter de obligativitate — cursuri, seminarii ș.a. — ci și la relațiile dintre student și profesor sînt prin firea lucrurilor mai oficiale. Intelectul și, mai ales, fizionomia morală a tineretului pot fi influențate cu efecte adînci, durabile, prin realizarea unui climat de apropiere sulească, de încredere și prejuri reciprocă între profesori și studenți.

Ne-am rămas, fără a subaprecia stăruința și înfăptuirea deplină acum, încă mult îndatorii în domeniul pregătirii lor, mai cu răspundere a celor ce vor forma omul nou. Pentru a le satisface la un nivel de exigență în conștiință creșterea se impune legarea mai strînsă de viață a cercetării psihologice, ca și dezbaterii în cercuri largi de specialiști a principalelor probleme pe care le ridică pregătirea tineretului în domeniul psihologiei. Rîndurile de față și-au propus doar să semnalizeze unele dificultăți și să dea cîteva sugestii rezultate din experiența proprie.

Conf. univ. EL. MAPTEI
Universitatea București

E necesar un criteriu unic de apreciere a candidaților

Este incontestabil că specialiștilor cu studii universitare trebuie să fie format în anul de studenție într-un spirit științific, universitar, care să asigure dezvoltarea simțului critic, a gândirii independente, a capacității de cercetare. O asemenea pregătire presupune însă, în punctul de pornire, o selecție a valorilor care să aibă seama de aptitudinile și posibilitățile reale ale candidaților.

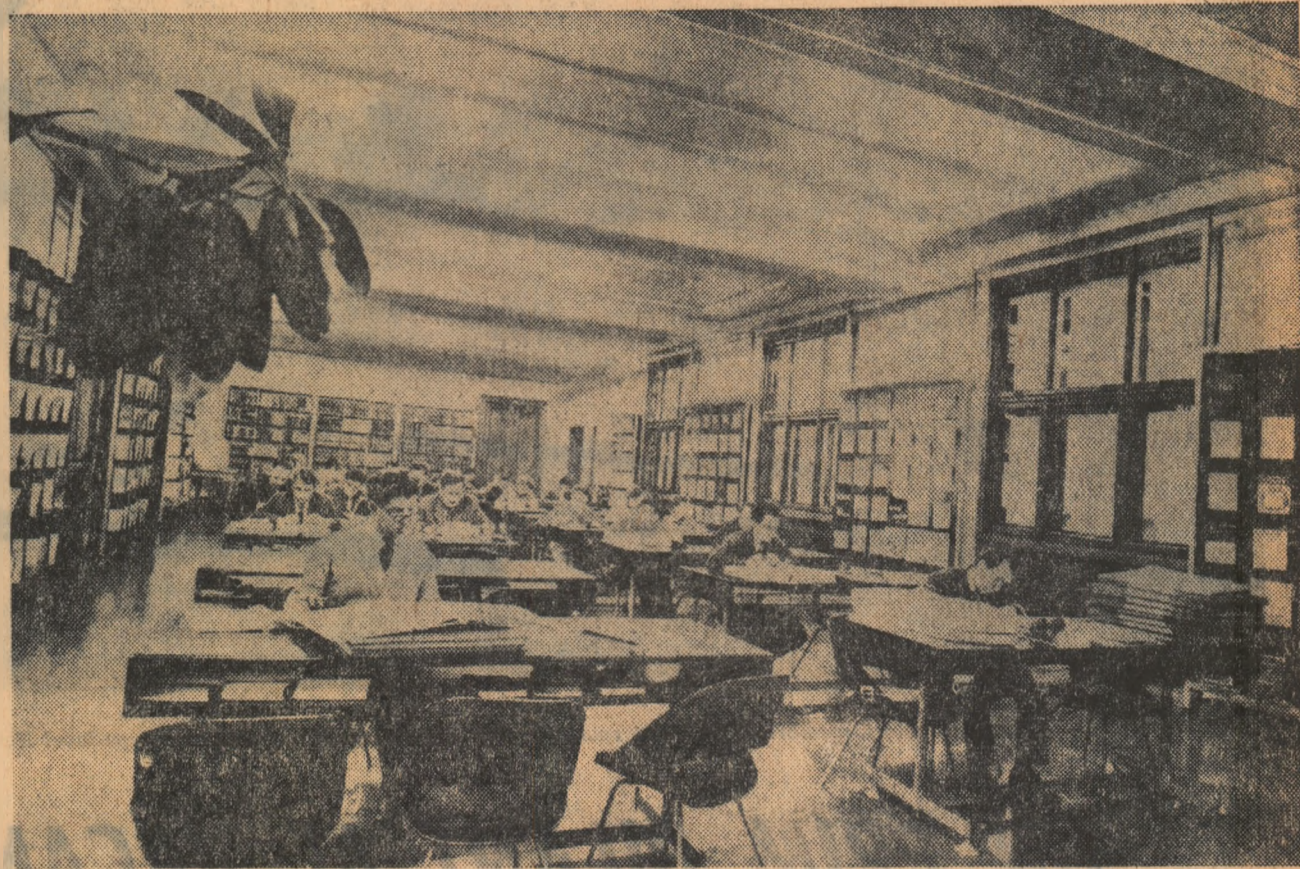
Pînă în prezent, această selecție s-a realizat numai prin examenul de admitere. Nu negăm utilitatea lui, dar afirmăm că singur examenul nu poate fi suficient în toate cazurile. Se știe, de pildă, că la Institutul de construcții din București, ca și la alte institute și facultăți, au trebuit să se organizeze 2-3 exa-

mene de admitere în scopul completării numărului de studenți planificat pentru anul I, mai mult de o treime din aceștia fiind admiși cu nota minimă.

După cum nu se pot accepta pierderi în producția de bunuri materiale, tot așa nu este admisibilă nici existența pierderilor planificate în „producția” de cadre cu pregătire superioară. Iată pentru ce propunem să se înființeze la toate institutele și facultățile un preparator în care să se poată face o selecție eficientă, prin contact direct al cadrelor didactice cu candidații. Prin selecția valorilor în anul preparator s-ar evita și problema studenților repetenți, costisitoare pentru bugetul statului.

Prof. ION S. GHELASE

Lumină, liniște, spațiu — într-un cuvînt, un cadru potrivit pentru studiu, pentru pregătire temeinică. Toate acestea le oferă studenților sălile bibliotecii Universității din Iași.

PROGRAMA DE ECONOMIE POLITICĂ pentru clasa a XI-a a liceului de 12 ani, cursuri de zi, serale și fără frecvență

Repartitia orelor
Ore de predare 51
Ore de recapitulare și la dispoziția profesorului . . . 13
TOTAL ORE = 64

Noțiuni introductive

LECTIA 1. Marxsim-leninismul, știința după care se călăuzește partidul clasei muncitoare. Ce este marxsim-leninismul? Partile constitutive ale învățării marxiste. Dezvoltarea continuă a teoriei marxiste.

LECTIA 2. Modul de producție și laturile lui. Producția bunurilor materiale — baza societății omenești. Elementele simple ale procesului de producție. Forțele de producție ale societății. Relațiile de producție. Modul de producție și laturile sale.

LECTIA 3. Obiectul economiei politice. Definirea obiectului economiei politice. Caracterul istoric și de clasă al economiei politice. Caracterul consecvent științific al economiei politice marxist-leniniste. Legile economice ale dezvoltării societății.

Modurile de producție precapitaliste

LECTIA 4. Scurtă caracterizare a comunei primitive și a societății sclavagiste. Modul de producție al comunei primitive. Modul de producție sclavagist. Forțele de producție și relațiile de producție ale sclavagismului. Apariția producției de măruri. Capitalul comercial și capitalul cămătăresc. Descompunerea modului de producție sclavagist.

LECTIA 5. Modul de producție feudal. Nașterea modului de producție feudal. Forțele de producție și relațiile de producție în feudalism. Orașul medieval. Capitalul comercial în feudalism. Descompunerea și pieirea orinduirii feudale.

Modul de producție capitalist

LECTIA 6. Marfa. Valoarea de întreținere și valoarea. Ce este marfa? Cei doi factori ai mărfii: valoarea și valoarea de întreținere. Valoarea de schimb — formă de exprimare a valorii. Dublul caracter al mărfii cuprins în marfa: munca concretă și munca abstractă.

LECTIA 7. Mărimile valorii mărfii. Bani. Timpul de muncă — măsură a valorii. Timpul de muncă socialmente necesar. Ce sînt banii? Funcțiile banilor.

LECTIA 8. Legea valorii. Ce este legea valorii? Rolul legii valorii în producție și circulație.

LECTIA 9. Modul de producție capitalist. Caracterizare generală. Forța de muncă, o marfă deosebită. Valoarea și valoarea de întreținere a mărfii forță de muncă. Salariul — prețul forței de muncă. Producția de măruri capitalistă și deosebirile ei față de producția de măruri simplă.

LECTIA 10. Plusvaloarea. Capitalul și cele două părți ale lui: capital constant și capital variabil. Ce este plusvaloarea și cum se produce ea? Timp de muncă necesar și timp de supra-muncă. Ce este capitalul? Capital constant și capital variabil.

LECTIA 11. Rata plusvalorii. Căile de sporire a acesteia. Ce este rata plusvalorii? Plusvaloarea absolută. Plusvaloarea relativă: plusvaloarea suplimentară. Legea plusvalorii — lege economică fundamentală a modului de producție capitalist.

LECTIA 12. Acumularea capitalului. Reproducția simplă și reproducția lărgită. Ce se înțelege prin reproducție? Reproducția capitalistă simplă. Acumularea capitalului și reproducția lărgită. Concentrarea și centralizarea capitalului. Contradiția fundamentală a capitalismului.

LECTIA 13. Legea generală a acumulării capitaliste. Compoziția organică a capitalului. Conținutul legii generale a acumulării capitaliste.

LECTIA 14. Profilul capitalistilor. Formarea profitului mijlociu. Profitul — formă transformată a plusvalorii. Rata profitului. Concurența și formarea unei rate medii a profitului. Prețul de producție. Importanța legii economice a formării profitului mijlociu pentru lupta clasei muncitoare.

LECTIA 15. Impărțirea profitului între diferite categorii de exploatoari. Profitul comercial și dobînda. Renta funciară capitalistă. Dezvoltarea capitalismului în agricultură.

LECTIA 16. Reproducția capitalului social și crizele economice de supraproducție. Reproducția capitalului social. Ce sînt crizele economice de supraproducție? Ciclu economic de supraproducție. Tendința istorică a acumulării capitaliste.

LECTIA 17. Imperialismul, ultimul stadiu al capitalismului. Trăsăturile lui principale. Trezirea capitalismului în stadiul imperialismului. Ce este imperialismul? Sistemul mondial al economiei capitaliste. Economia României în sistemul mondial capitalist. Imperialismul — ultimul stadiu al capitalismului.

LECTIA 18. Criza generală a capitalismului. Conținutul crizei generale a capitalismului. Restricționarea sferei de dominație a capitalismului. Destruerea sistemului colonial al imperialismului.

LECTIA 19. Dominanția monopolurilor. Nașterea monopolurilor și instaurarea dominației lor. Formele principale de monopol. Monopolurile și lupta de concurență.

LECTIA 20. Capitalul financiar și oligarhia financiară. Nașterea monopolurilor bancare. Formarea capitalului financiar. Oligarhia financiară și dominația ei.

LECTIA 21. Capitalismul monopolist de stat. Cauzele dezvoltării capitalismului monopolist de stat și conținutul său. Formele capitalismului monopolist de stat.

LECTIA 22. Exportul de capital. Impărțirea economică a lumii între uniunile monopoliste. Prăbușirea sistemului colonial. Exportul

de capital. Impărțirea economică a lumii între uniunile monopoliste — proces continuu. Impărțirea teritorială a lumii între puterile imperialiste și lupta pentru reimpărțirea ei. Nașterea și dezvoltarea monopolurilor internaționale.

LECTIA 23. Dezvoltarea inegală a țărilor capitaliste. Contradițiile interimperialiste. Cauzele dezvoltării inegale a țărilor capitaliste.

LECTIA 24. Trăsăturile economiei țărilor eliberate de sub jugul colonial. Caracterizarea economiei țărilor eliberate pentru independență economică și progres social. Neocolonialismul. Perspectivele dezvoltării țărilor eliberate.

NOTĂ

Lista programelor pentru învățământul de cultură generală, valabile în anul școlar 1967-1968, a fost publicată în „Gazeta învățământului” nr. 907 din 28.VII.1967.

Din programele noi, ediția 1967, au fost difuzate în școli pînă în prezent, prin secțiile de învățămînt, următoarele: limba română, cl. V-VIII; limba germană, cl. V-VIII; matematică, cl. V-VIII; fizică, cl. VI-VIII; chimie, cl. VII-VIII; științe biologice, cl. V-VIII; geografie, cl. V-VIII; lucrări practice, cl. V-VIII; desen, cl. V-VIII; programele muncii educative în școala generală; limba latină, cl. a XI-a — liceul de 11 ani; literatura română, cl. a XI-a — liceul de 12 ani și istoria literaturii universale, cl. a XI-a; limba franceză, cl. a XI-a; limba engleză, cl. a XI-a; limba germană, cl. a XI-a; matematică, cl. IX-XI; fizică, cl. IX-XI; chimie, cl. IX-XI; muzică, cl. IX-XI; educația fizică, cl. XI; cultura tehnică, cl. a XI-a — orășe; cultura tehnică, cl. IX-XI — sate; limba română pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, cl. I-IV; limba maghiară, cl. I-IV; limba germană, cl. V-VIII; limba franceză, cl. I-IV; limba ucraineană, cl. V-VIII; limba sîrbocroată, cl. V-VIII; limba slovacă,

cl. V-VIII; instrucțiuni pentru predarea limbii bulgare, cl. V-VI; limba rusă pentru școlile cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare, cl. X-XI; literatura maghiară, cl. XI; limba și literatura ucraineană, cl. a XI-a; literatura sîrbă, cl. a XI-a; literatura slovacă, cl. a XI-a; limba și literatura greacă, cl. IX-XI; limba latină pentru școlile cu limba de predare germană, cl. a IX-a; limba rusă, cl. X-XI — seral.

În curs de difuzare sînt programele: agricultură, cl. a VIII-a; muzică, cl. V-VIII; economie politică, cl. XI; științe biologice, cl. IX-XI. Și acestea vor fi difuzate la secțiile de învățămînt raionale și regionale, înaintea consfătuirilor de la 11 septembrie a.c.

Prima parte a programelor de economie politică pentru clasa a XI-a se publică și în acest număr al „Gazetei învățămîntului”.

Întrucît programa cl. I-IV este în curs de tipărire, în vederea planificării materiei pe trimestrul I, se va folosi, în continuare, programa școlară pentru clasele I-IV, ediția 1965, cu îndrumările pentru predarea aritmeticii în clasele I-IV și istoriei în clasa a IV-a, difuzate în cursul anului 1966. De asemenea, se va ține seama de a continuarea manualelor școlare de la aceste clase, ediția 1967.

MIHAIL KOGĂLNICEANU

(Urmare din pag. 1)

cipii, științe și arte care fac puterea și înflorirea națiunii europene.”

Subliniind rolul important pe care cadrele didactice trebuie să-l aibă în înfăptuirea transformărilor progresiste din viața social-politică și economică a țării, M. Kogălniceanu arăta că ele au ca misiune „lumina născătoare a societății și a întregii nații în sinul căreia viețuiesc”, recomandînd corpului profesoral să alcătuiască societăți literare și științifice, să dea la iveală cărți valoroase, reviste de știință și literă, să instruiască nu numai pe cei de pe băncile școlilor, ci și pe publicul. În calitate de ministru ori deputat el a arătat toată necesitatea păstrării și îngrijirii monumentelor istorice, a restaurării lor cu exactitate; a cerut organizarea de muzee de artă plastică și de expoziții.

Idelle politice ale lui M. Kogălniceanu și concepția sa despre istorie sînt strîns legate de mișcarea democratică și națională din prima jumătate a secolului al XIX-lea. M. Kogălniceanu concepe istoria în spirit militant, considerînd cunoștința trecutului patriei ca o chezie a afirmării conștiinței naționale și a emancipării sociale a poporului român. El a pus bazele unei concepții înalțate în studiul fenomenelor istorice, a afirmat printre primii în țara noastră necesitatea studierii rolului maselor în făurirea istoriei, deși nu a desușit clar, științific, motorul dezvoltării istorice și nu s-a ridicat pînă la înțelegerea pe care o dovedise N. Bălcescu asupra rolului luptei de clasă.

El a privit istoria patriei ca istorie a poporului. „Pînă acum — spune M. Kogălniceanu în cuvîntul din 24 noiembrie 1848 pentru deschiderea cursului de istorie națională — toți acei ce s-au îndelincit cu istoria națională n-au avut în privire decît biografia domnilor, nepomenind nimic de popor, izvorul a tuturor mișcărilor și isprăvilor, și fără care stăpînitorii n-ar fi nimica!” El a acordat o mare însemnătate editării izvoarelor documentare, publicînd acte și documente în „Arhiva Românească”, fragmente din cronicile românești cu privire la istoria universală, iar între 1845 și 1852, în trei volume, „Letopisețele Moldovei”.

Istoria era concepută de M. Kogălniceanu ca o știință cu înalte funcții sociale și educative. Ea trebuie folosită respectînd adevărul, ca o armă pentru întărirea conștiinței naționale, pentru înfăptuirea năzuirei poporului, pentru unire și independență. Kogălniceanu definește istoria națională ca o istorie a Moldovei, Munteniei și Transilvaniei. În împrejurarea că românii au trăit dezmembrați în provincii separate, în „neunierea” lor arăta el, „trebuie să vedem izvorul tuturor nenorocirilor trecute”. „Istoria — afirma el — este măsura prin care se poate ști dacă un popor propăște sau dacă se înapoiază. Întrebați dar istoria și veți ști ce sîntem, de unde venim și unde mergem. De unde venim și unde mergem, trecutul și viitorul, iată toată ființa noastră, iată mijlocul de a ne cunoaște”.

Viața și activitatea lui Mihail Kogălniceanu — personalitate proeminentă din trecutul patriei noastre — constituie o pildă vie de entuziasm și strădanie de slujire devotată a intereselor naționale și sociale ale poporului român.

Viitorii canotori, membri ai Clubului sportiv școlar din București la antrenament pe lacul Herăstrău

UN PRIM BILANȚ AL VACANȚEI

Aflată acum în etapa finală, vacanța de vară din acest an școlar, dind copiilor multiple prilejuri de odihnă plăcută și reconfortantă, ne-a permis în același timp nouă, celor care am organizat acțiunile din cadrul ei, să tragem unele concluzii cu privire la eficacitatea acestor acțiuni.

Consultând larg cadrele didactice și părinții, ca și pe pionierii și școlarii, antreninți colective de profesori de specialitate pentru organizarea și desfășurarea fiecărei activități de masă și popularizând din timp activitățile respective prin presa locală, prin centrul de radiofonicare, prin afișe etc., Consiliul Organizației pionierilor din orașul nostru a reușit să realizeze în cursul vacanței, în colaborare cu secția de învățământ, multe lucruri pozitive. De pildă, la excursiile organizate pe Valea Prahovei, pe Valea Olteului, în regiunile Argeș și Buzău, în Moldova și Transilvania, au participat câteva mii de copii din zeci de școli. De mult succes s-a bucurat tabăra de la Rucăr organizată cu sprijinul Casei pionierilor. Aici s-au odihnit sute și sute de pionieri, membri ai formațiilor artistice din ansamblul de cîntece și dansuri al copiilor din orașul nostru.

Pentru iubitorii de drumeții pe poteci de munte, membri ai cercurilor turistice din școlile orașului, a fost organizată o tabără turistică în masivul Parîng, la altitudinea de 1.720 m. Tinerii turiști au participat la concursuri de orientare, la jocuri de tabără, la jocuri sportive. De neuitat va rămîne pentru ei înțînirea avută pe creasta muntelui cu un cioban localnic care le-a povestit legendele despre vîrfurile Parîng, despre așezările omenești din jur, despre apele Jiului și Dunării.

Drumeții plăcute s-au organizat și în pădurea Babadaș, unde săptămînal cite o școală a inițiat pentru elevii săi activități de tabără, excursii, întreceri sportive etc.

Cadrele didactice care i-au însoțit pe copii în tabere s-au îngrijit ca timpul petrecut la acestea să aibă în ansamblul lui o puternică influență educativă. Pe lîngă faptul că s-au preocupat să organizeze acțiuni variate, cu un conținut bogat și forme atractive, au căutat și să dezvolte deprinderile practice ale copiilor, să-i obișnuiască să se gospodărească singuri. Au fost create grupe de serviciu pentru aranjarea dormitoarelor, pentru servitul mesei etc. La tabăra de pe Parîng, între echipele care serveau în sala de mese a existat o permanentă întrecere pentru o cifră mai frumoasă orare a sălii cu flori, cu ramuri de brad, pentru așezarea estetică a mesei, pentru o servire cât mai rapidă. Grupele de serviciu care asigurau curățenia au arătat un interes deosebit pentru menținerea ordinii, nepermițînd nici un fel de neglijențe.

O deosebită grijă a manifestat Consiliul Orașencesc al organizației pionierilor pentru pionierii și elevii rămași în oraș. Bizuindu-ne pe experiența anilor trecuți, am organizat pentru acești copii campionate de fotbal, de handbal, de înot și pescuit sportiv, dotate cu „Cupa vacanței”, la care au fost antrenate echipele ale tuturor școlilor și cartierelor, concursuri gen „Cine știe câștigă”, serbări cîmpenești, jocuri de tabără pe malul mării, întreceri de tenis de cîmp. Activitățile culturale-sportive organizate în vacanță au scos și mai mult în evidență necesitatea amenajării unor locuri în care copiii să găsească terenuri de fotbal, volei, handbal, baschet, tenis și posibilități de practicare a jocurilor sportive, scene în aer liber, bazin de înot etc.

O activitate bogată au desfășurat în zilele vacanței și cercurile micilor marinari, ale fotografiilor amatori, ale micilor arheologi, electroniști etc. Cercul marinarilor de la Liceul din Mangalia, înființat în toamna trecută, a organizat cu ajutorul părinților mici expediții subacvatiche, lansări de navomodele și plimbări în ambarcațiuni cu vele. O activitate asemănătoare au desfășurat pe lacul Siut-ghiol pionierii de la Școala generală nr. 26. Fotografi amatori de la școlile generale nr. 5, nr. 2, nr. 12, nr. 24, nr. 26, nr. 10, nr. 28, ca și cei de la Casa pionierilor, au fost neobișnuiți la excursii, drumeții, pe staționare, la concursuri și întreceri, luînd prețioase poze. Unii au experimentat acum, pentru prima oară fotografiatul în culori. Micii arheologi de la Școala generală nr. 14 Palatul-Mare și-au continuat cercetările la suprafață, pe o distanță de 25 m, pentru descoperirea apeductului roman din apropierea lacului Siut-ghiol, iar electroniștii de la Școala generală nr. 2 Ovidiu și-au dus mai departe activitatea pentru construirea celui de-al doilea robot electronic „Rob-Ro-2”.

Acestea au fost doar cîteva din acțiunile pe care le-am oferit pionierilor în vacanță. As vrea să subliniez că ne-am convins încă o dată că succesul tuturor inițiativelor noastre a depins în cea mai mare parte de măsura în care ste au răspuns dorințelor, prezențelor și vîrștel pionierilor. Experiența ne-a dovedit că de cea mai largă popularitate s-au bucurat taberele turistice cu baze stabile organizate în cabane sau corturi. Cred că ar fi indicată dotarea școlilor și a caselor de pionieri cu corturi, saltele pneumatice și alte materiale necesare organizării unor asemenea baze sau campinguri. Ar fi bine ca în comerț

să existe corturi de mai mare capacitate, pentru 10-20 de persoane, ca și celelalte materiale necesare.

În același timp ne-am dat seama că centralizarea excesivă, prin comandamentul central, a excursiilor interregionale nu poate face față solicitărilor numeroase din partea școlilor și determină totodată destule deficiențe de cazare, de transport, aprovizionare etc. De pildă, nu întotdeauna se găsesc la bazele turistice cadre didactice care să îndrume pe excursioniști. Au fost cazuri cînd, din cauza că nu s-a ținut seama de orele de sosire și de plecarea a trenurilor, tinerii turiști nu s-au putut aproviziona cu hrana necesară la drum. Nu peste tot s-a pus la dispoziția copiilor cantine în incinta sau în apropierea bazelor turistice unde au fost repartizați. Pionierii de la Școala generală nr. 5, de pildă, au sosit în Sibiu la ora 18. Baza turistică fiind ocupată (dintr-o greșală de planificare) au trebuit să umble două ore pînă au fost cazați la Liceul pedagogic. Întrucît trenul la care erau planificați pleca la ora 3, nu au putut vizita nici muzeul Bruckenthal și nici mîzarul Dumbrava. La Doftana și la Casa memorială Nicolae Grigorescu din Cîmpina au ajuns, conform planificării, într-o luni, cînd muzeele sînt închise. Te întreb, atunci, care este rostul deplasării?

Propan ca, în afară de bazele turistice organizate prin comandați, în centrele importante să se dea secțiilor de învățămînt și consiliilor organizațiilor pionierilor posibilitatea de a organiza schimburi de excursii între școli. Noi am or-

ganizat asemenea excursii la Călimănești, la Sinaia, la Carța de Argeș, la Rucăr și Parîng. Copiii au fost așteptați și primiți cu multă căldură de cadre didactice și de pionierii din localitățile respective, și nu doar de portarii sau îngrijitorii bazelor turistice.

Credem că O.N.T.-ul ar putea a-corda un sprijin substanțial acestui gen de activități, în primul rînd prin reducerea pentru colectivele de copii ce se deplasează în excursii. Scopim să îndreptăm C.F.R.-ul, ar mai avea multe de făcut în ceea ce privește asigurarea condițiilor bune de transport pentru colectivele de copii în timpul vacanțelor. Ar trebui asigurate vagoanele și plătite locurile din timp, după cum, pe de altă parte, ar trebui revizuit materialul unor trenuri speciale, cum este de exemplu trenul București Nord - Năvodari, care, în zilele căldurii are verii, pleacă dimineața la ora 9 și sosește la ora 16,30, obosindu-i foarte tare pe copii.

Aprecînd inițiativa Consiliului Național al Organizației Pionierilor și a Ministerului Învățămîntului, care au studiat prin brigăzi comune posibilitățile cuprinderii mării mase a școliarilor în activitățile din vacanță, sîntem convinși că dacă încă de pe acum se vor formula concluzii și se vor stabili măsurile necesare, vacanțele noastre vor putea să satisfacă mai bine cerințele mereu crescînde ale copiilor și părinților.

Prof. TOMA MARES
Președintele Consiliului
Organizației pionierilor
din orașul Constanța

Jubileu

Recent și-au dat împlinire, după 50 de ani de muncă, cei ce au promovat gimnaziul „Dinicu Golescu” în anul 1917. Au participat la jubileu directorul din acea vreme al gimnaziului, Dumitru Nițulescu, astăzi în vîrstă de 97 de ani, care l-a cunoscut pe Mihail Eminescu și Ion Luca Caragiale, profesor de fizico-chimie Traian Biju, fost și el director al gimnaziului, astăzi în vîrstă de 85 de ani, ca și alți profesori, personalități ale școlii din secolul trecut. N-au lipsit nici strălucitele amintiri ale celor care au poartă scosul — Teodor Golescu, absolvent al promoției străbunicilor — nici serbările promovate, colonelul în rezervă Ion Catană — decorat cu „Steaua Republicii”. Prin-tea cei invitați la festivitate erau și absolvenții ai incercațiilor promo-

țiilor care și-au dat tributul de sînge în anii 1916-1918.

Cei care nu au putut striga „prezent” la catalog au fost cinstiți de colegii lor prin momente de reculegere, de căldură amintire. Mulți din cei dispăruți au cărat pe cîmpurile de la Măreștii, Mărești, Valea Mare, Plavăț, Otuz, Mateșul, dîndu-și viața pentru popor, pentru țară.

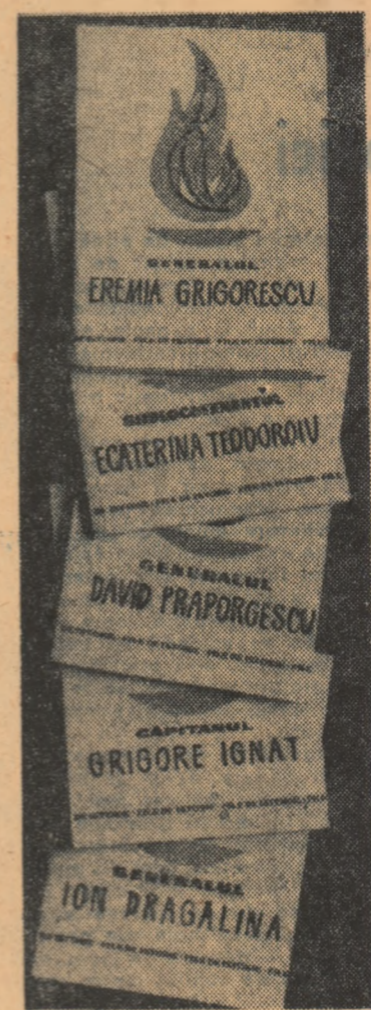
Într-o atmosferă caldă, plină de entuziasm, s-au depănat amintirile anilor de școală, de la care a trecut o jumătate de veac.

Participanții la întrunire au legat amintirile lor de prezentul școlii, ale cărei realizări le-au fost înfățișate cu căldură de actualul director al liceului, Vasile Pleșcu.

Prof. CONSTANȚA BĂRBOI

GĂRTII GĂRTII

„Fii ai neamului românesc”

— Ați sondat cumva opinia cititorilor?

— Prea puțin. Ne găsim abia la început de drum. Putem însă să vă spunem că unul acesta o serie de școli din Capitală au dat elevilor merituși, ca premiu, și lucrări din seria „Fii ai neamului românesc”. Se continuă și aici, am putea spune, o tradiție. Îmi amintesc că și pe timpul anilor noștri de școală, printre cărțile ce se dădeau ca premiu, se numărau foarte multe care evocau fapte emoționante din istoria poporului. Nu lipseau, bine înțeles, cele dedicate unor eroi ai neamului sau domnitori intrați în legendă.

— Ce ne puteți spune despre aparițiile din acest an?

— Editura militară a căutat, la împlinirea a cinci decenii de la epopeea de la Măreștii, să pună la îndemina cititorilor câteva lucrări închinată eroilor ei: „Generalul Eremia Grigorescu”, „Căpitanul Grigore Ignat”, „Sublocotenentul Ecaterina Teodorov”, „Generalul Ion Dragalina”. Am dorit să surprindem, în aceste lucrări, faptele ce l-au caracterizat pe fiecare erou în parte. La generalul Eremia Grigorescu se pun în lumină solida lui capacitate de analiză, optimismul său.

La generalul Ion Dragalina impresionează dorința de a lupta pînă la ultima suflare pentru îndeplinirea misiunii primite. Rănit pe front, el îl întreabă pe medicul care îl îngrijește cum s-ar putea vindeca mai repede

pentru a se întoarce în luptă păstrînd brațul sau tîndu-și-l? Aflînd că prin amputarea brațului vîndecarea ar fi mai grabnică, el a ales această cale. „Mal am un braț pe care-l pun la dispoziția țării” — spunea el prietenilor care-l vizitau la spital.

Astfel de episoade emoționante pot fi înțînute și în lucrarea închinată Ecaterinei Teodorov, ca și în celelalte lucrări din colecția „Fii ai neamului românesc”. Tocmai de aceea le recomand cu căldură spre lectură atât cadrelor didactice, cit și elevilor.

— O ultimă întrebare: Ce proiecte aveți pentru viitor?

— În planul nostru figurează și alte teme. Poporul nostru are un trecut de luptă glorios. În istoria sa de două ori milenară s-au ridicat nenumărați eroi, pildă pentru generațiile de azi și pentru cele viitoare. Așa că avem un cîmp larg de investigații. Pentru 1968 ne propunem, de pildă, să edităm lucrări despre generalul Gheorghe Magheru, căpitanul Pavel Zăgănescu, generalul Alexandru Cernat, Baba Novac, aviatorul Bănculescu (primul pilot din lume care a zburat avînd ambele picioare amputate). De asemenea, vom prezenta o seamă de eroi din cel de al doilea război mondial, cum ar fi generalul Grigore Bălan, colonelul Ion Buzoianu, locotenent Viorel Mărcăneanu și alții.

— Vă dorim succes!

C. R.

„Rudele cele mai apropiate ale omului”

— Editura Militară a luat inițiativa de a prezenta într-o serie intitulată „Fii ai neamului românesc” biografiile unor eroi sau personalități militare din trecutul poporului nostru. După broșurile „Căpitanul Mărcăneanu” și „Majorul George Soțu”, apărute anul trecut, în 1967 au văzut lumina tiparului alte lucrări interesante.

În legătură cu aceste noi apariții ne-am adresat locotenent-colonelului FLORIAN TUCĂ din Editura militară, cu cîteva întrebări referitoare la această serie.

— Vă rugăm să ne spuneți cîteva cuvinte despre profilul seriei „Fii ai neamului românesc”.

— Lucrările apărute sau prezente în serie sînt tipărite cîntărează profilul seriei ca o galerie de portrete literar-documentare privind viața și activitatea pe tărîm militar a unor înaintași de-ai noștri ale căror nume au intrat în istoria patriei. Numele unor eroi despre care scriem, cum sînt Soțu, Vălcăreanu, Ignat, Grigorescu, Ecaterina Teodorov și alții le găsim menționate uneori în lucrări de istorie sau în tratatele de specialitate.

Viata și activitatea acestora este însă foarte bogată, presărată cu nenumărate pilde de dăruire pentru gloria patriei. Tocmai aceste aspecte mai puțin cunoscute urmărîm să le prezentăm în biografii.

— Îmi amintesc cu plăcere de vremea cînd profesorii noștri, pentru a face lecțiile de istorie mai frumoase, mai atractive, ne relateau pe lîngă o seamă de date absolut necesare, și episoade din viața unor eroi, episoade care ne fermecau și care aveau asupra noastră o influență deosebită. Asemenea episoade vrem să punem la îndemina cititorilor în lucrările din seria „Fii ai neamului românesc”, lucrări care se adresează, deci, deopotrivă și cadrelor didactice și elevilor.

— Într-un număr restrîns de pagini se pun la dispoziția cititorului date importante și explicații clare în legătură cu anatomia și fiziologia maimuțelor antropoide, cu modul lor de viață în stare naturală și captivitate. Foarte instructiv este capitolul care tratează comportamentul maimuțelor antropoide. Experiențele descrise în carte sînt deosebit de interesante și atractive.

— În lumina celor mai noi cercetări, autoarea arată succint rudenile actuale ale maimuțelor antropoide, precum și originea și evoluția acestor rudenii. Înfiinșînd înrudirea cu omul a strămoșilor antropoidelor, autoarea relevă cîteva fapte interesante privind geneza speciei umane și apariția societății omenești.

— Lucrarea, scrisă atractiv și înmănușînd un mare număr de date științifice recente, este deosebit de utilă elevilor, care vor găsi aici răspuns la nenumărate probleme privind originea și evoluția omului pe pămînt.

H. LEREA

TRUSTUL 1 CONSTRUCȚII MONTAJ BUCUREȘTI

București, Calea Victoriei 91-93

Pregătește muncitori calificați prin ucenicie la locul de muncă în meseriile:

- zidar — durata 2 ani
- dulgher — durata 2 ani
- betonist — durata 2 ani
- montator prefabricate — durata 3 ani
- strungar — durata 3 ani
- sudor — durata 3 ani

Se primesc candidații în vîrstă de 15-18 ani, absolvenți a 7 și 8 clase. Ucenicii vor face, în fiecare an de studii, 3 luni de pregătire teoretică la școlile profesionale, iar în restul timpului pregătire practică pe șantiere.

În timpul pregătirii practice și teoretice ucenicii vor beneficia de următoarele avantaje:

- o indemnizație lunară diferențiată pe ani de studii;
- echipament și materiale de protecție pentru perioada pregătirii practice;
- întreținere gratuită (cazare și masă) pentru perioada pregătirii teoretice;
- manuale și rechizite școlare pentru perioada pregătirii teoretice;

La terminarea școlarizării ei vor primi certificatul de muncitor calificat și diploma de absolvire care le vor conferi drepturi egale cu drepturile absolvenților școlilor profesionale cursuri de zi (reducerea stagiilor școlilor profesionale cursuri de zi (reducerea tarifară superioară, dreptul de a urma școala tehnică de maștrii etc.).

Înscrierile se fac la Trustul 1 Construcții, Biroul Pregătirii cadrelor, pe baza următoarelor acte:

- certificat de naștere (copie certificată de solicitant);
- certificat de absolvire a școlii generale;
- certificat medical.

Concursul de admitere va avea loc în ziua de 20.IX.1967, și se va desfășura în același mod ca și concursul pentru învățămînt profesional (probe scrise și probe orale la limba română și matematică, cu subiecte din materia claselor V-VIII).

În actualitatea vieții sindicale

(Urmare din pag. 1)

zeze un climat în care fiecare membru de sindicat să-și spună deschis părerea asupra activității comitetului sindicalului și a biroului grupelor, pentru rezultatele acestor activități.

Urmărind eficiența acțiunilor și conferințele sindicale din învățămînt, organele sindicale au dat-o la lăcrărilor, astfel încît toți membrii corpului didactic și personalul administrativ din școli să se poată pregăti pentru discuții în condiții optime.

Îndrumate permanent de organele de partid, comitetele sindicalelor își vor repartiza membrii în așa fel încît să acorde un sprijin cât mai eficient birourilor grupelor sindicale în întocmirea dărilor de seamă. Acestea trebuie să oglindească clar contribuția organelor sindicale în asigurarea celor mai bune condiții pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ, în mobilizarea cadrelor didactice la îndeplinirea superioră a sarcinilor școlare, în organizarea unor manifestații pentru ridicarea permanentă a calificării

profesionale și a nivelului politice și ideologic.

Alegerea în componența birourilor grupelor sindicale și a comitetelor sindicalelor a celor mai buni membri de sindicat, în primul rînd a comuniștilor, care se bucură de prestigiu și autoritate în cadrul colectivelor didactice, constituie o condiție esențială pentru a asigura creșterea rolului organelor și organizațiilor sindicale din școli la nivelul cerințelor etapei de dezvoltare a construcției socialiste. Prin alegerea în organele sindicale a celor mai învîtați și profesori care dispun de o bogată experiență didactică, sînt activi și posedă un înalt nivel de cunoștințe profesionale, ideologice și politice, educatori care dețin titluri și grade didactice, vom determina ca în viitor munca sindicală să devină un sprijin tot mai puternic al membrilor de sindicat în realizarea cu simț de răspundere a tuturor sarcinilor profesionale și obștești.

Cunoscînd sarcinile ce revin școlii în anul școlar 1967-1968, a-dunările și conferințele de dări de seamă și alegeri trebuie să ducă la stabilirea unor măsuri judi-

ciase, care să reflecte activitatea lor concretă din școli. Aceste măsuri vor privi perfecționarea profesională a membrilor de sindicat prin studii individuale, conferințe, simpoziune, colocvii și sprijinirea celor înscrise la obținerea gradelor didactice, ridicarea conștiinței socialiste a oamenzilor școlii, controlul obștesc asupra mîsurilor luate de conducerea școlii cu privire la protecția muncii, rezolvarea unor condiții tot mai corective de muncă educatoarele, învățătorilor și profesorilor.

Ținînd seama că în învățămînt grupă sindicală reprezintă veniga principală prin care se realizează sarcinile ce revin organizațiilor sindicale, se va urmări alcătuirea unor grupe ai căror membri să fie cât mai apropiați prin preocupările profesionale. Este potrivit, de pildă, ca în școlile cu un număr mare de cadre didactice și un personal administrativ mai numeros să se alcătuiască o grupă sindicală pentru învățătorii și profesorii de la cursurile de zi, alta pentru profesorii de la cursu-

le serale și alta pentru personalul administrativ.

Amplasarea, pentru conducerea competentă a grupelor sindicale este de mare importanță ca măsurile stabilite să cuprindă acțiuni care să ducă la o orientare clară a activului sindical nou ales în problemele ce trebuie rezolvate în fiecare etapă a anului școlar. Instruirea temeinică a bi-roulilor grupelor sindicale din școli va aduce astfel o contribuție apreciazabilă la ridicarea procesului in-

A apărut

GAZETA MATEMATICĂ

seria B nr. 9, septembrie 1967

În sumar:
Numărul divizorilor unui număr dat și suma lor, de Gh. A. Chitei.
Olimpiada IX internațională de matematică, 1967. Problemele date la lucrările scrise.
Caleidoscop matematic, de Fabian Csaba.
Note matematice, de Gh. Belcin.